

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 24 marca 2017 r.

Poz. 2278

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR KN-I.4131.1.168.2017.22 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 22 marca 2017 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.)

orzekam

nieważność § 2 uchwały nr XXIX/227/17 Rady Miejskiej Śmigła z dnia 23 lutego 2017 r. w sprawie określenia kryteriów stosowanych w postępowaniu rekrutacyjnym dla kandydatów spoza obwodu szkół podstawowych dla których organem prowadzącym jest Gmina Śmigiel

- ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

Na sesji 23 lutego 2017 r. Rada Miejska Śmigła podjęła uchwałę nr XXIX/227/17 w sprawie określenia kryteriów stosowanych w postępowaniu rekrutacyjnym dla kandydatów spoza obwodu szkół podstawowych dla których organem prowadzącym jest Gmina Śmigiel (zwaną dalej: „uchwałą”). Jako podstawę prawną uchwały powołano: art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.) oraz art. 133 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59). Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 2 marca 2017 r.

Dokonując oceny legalności przedłożonej do oceny uchwały organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Przedmiotową uchwałą Rada Miejska Śmigła ustaliła kryteria wraz z liczbą punktów i dokumentami potwierdzającymi spełnienie kryteriów, stosowane w postępowaniu rekrutacyjnym dla kandydatów spoza obwodu szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Śmigiel. W § 2 uchwały postanowiono, że „w przypadku nieprzedłożenia dokumentu potwierdzającego spełnienie danego kryterium komisja rekrutacyjna, rozpatrując wnioski, nie uwzględni danego kryterium”.

W ocenie organu nadzoru regulację § 2 uchwały Rada podjęła z przekroczeniem zakresu swoich kompetencji wynikających z art. 133 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59), zwanej dalej: „ustawą”.

Przepis art. 133 ust. 2 ustawy normuje kwestię przyjmowania do klasy I publicznej szkoły podstawowej kandydatów zamieszkałych poza obwodem szkoły. Zgodnie z wolą ustawodawcy wyrażoną w tym przepisie, kandydaci mogą być przyjęci do klasy I „po przeprowadzeniu postępowania rekrutacyjnego, jeżeli dana publiczna szkoła podstawowa nadal dysponuje wolnymi miejscami. W postępowaniu rekrutacyjnym są brane pod uwagę kryteria określone przez organ prowadzący, z uwzględnieniem zapewnienia jak najpełniejszej realizacji potrzeb dziecka i jego rodziny oraz lokalnych potrzeb społecznych, oraz może być brane pod uwagę kryterium dochodu na osobę w rodzinie kandydata, o którym mowa w art. 131 ust. 5. Przepisy art. 131 ust. 9 i 10 stosuje się”. Zgodnie z zapisami art. 133 ust. 3 ustawy „kryteriom, o których mowa w ust. 2, organ prowadzący przyznaje określoną liczbę punktów oraz określa dokumenty niezbędne do ich potwierdzenia, z tym że spełnianie kryterium dochodu na osobę w rodzinie kandydata potwierdza się oświadczeniem”.

Norma kompetencyjna wynikająca z art. 133 ust. 2 i 3 ustawy upoważnia organ prowadzący publiczną szkołę podstawową do: określenia kryteriów, jakie będą brane pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym do klasy I kandydatów zamieszkujących poza obwodem szkoły (z uwzględnieniem czynników wskazanych przez ustawodawcę), przyznania tym kryteriom określonej liczby punktów oraz określenia dokumentów niezbędnych do ich potwierdzenia (przy czym potwierdzenie spełnienia kryterium dochodu na osobę w rodzinie może nastąpić jedynie w formie oświadczenia).

Tak sformułowane upoważnienie ustawowe nie obejmuje, w ocenie organu nadzoru, kompetencji do stanowienia przez radę gminy jako organu prowadzącego przepisów formułujących skutki nieprzedłożenia ustalonych w przedmiotowej uchwale dokumentów.

Zauważyć należy, że kwestie dotyczące przyjmowania do publicznych przedszkoli, publicznych innych form wychowania przedszkolnego, publicznych szkół i publicznych placówek, w tym zasad i trybu postępowania rekrutacyjnego, unormowane zostały w przepisach rozdziału 6 (art. 131-164) ustawy, przy czym ustawodawca zdecydował o przekazaniu organom prowadzącym te jednostki ściśle określonych zadań.

Wprost z ustawy wynika m. in. wymóg dołączenia do wniosku o przyjęcie do publicznej szkoły dokumentów potwierdzających spełnienie przez kandydata kryteriów określonych przez organ prowadzący, o których mowa w art. 133 ust. 2, w tym oświadczeń o dochodzie na osobę w rodzinie – jeżeli organ określił takie kryterium (art. 150 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy). Na organ prowadzący w art. 154 ust. 3 ustawy nałożony został obowiązek podania do publicznej wiadomości, w określonym ustawowo terminie, kryteriów branych pod uwagę w postępowaniu rekrutacyjnym i postępowaniu uzupełniającym, dokumentów niezbędnych do potwierdzenia spełnienia tych kryteriów, a także liczby punktów możliwych do uzyskania za poszczególne kryteria, zgodnie z art. 131 ust. 4-6 i art. 133 ust. 2 i 3 (w przypadku postępowania na rok szkolny 2017/18 obowiązki informacyjne i terminy ich dokonania wynikają z art. 204 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe, Dz. U. z 2017 poz. 60). Ponadto organ prowadzący mocą art. 152 ustawy upoważniony został do określenia m.in. wzoru wniosku o przyjęcie do publicznej szkoły. Natomiast w kontekście skutków nieprzedłożenia w postępowaniu rekrutacyjnym wymaganych dokumentów należy zwrócić uwagę na zapis art. 158 ust. 2 ustawy, w myśl którego „komisja rekrutacyjna przyjmuje kandydata do danego publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, publicznej szkoły, publicznej placówki, na zajęcia w publicznej placówce oświatowo-wychowawczej, na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych lub na kwalifikacyjny kurs zawodowy, jeżeli w wyniku postępowania rekrutacyjnego kandydat został zakwalifikowany oraz złożył wymagane dokumenty”.

W świetle powyższych regulacji ustawowych, w szczególności mając na względzie zakres normy kompetencyjnej wynikającej z art. 133 ust. 2 i 3 ustawy, jak również kompleksowe unormowanie procedury postępowania rekrutacyjnego przez samego ustawodawcę, w tym określenie skutków nieprzedłożenia wymaganych dokumentów (art. 158 ust. 2 *a contrario*), uznać należy, że regulacja § 2 uchwały została podjęta przez Radę Miejską Śmigła bez podstawy prawnej. Stanowienie przez prawodawcę miejscowego o skutkach nieprzedłożenia określonych w przedmiotowej uchwale dokumentów nie mieści się bowiem w granicach upoważnienia zawartego w art. 133 ust. 2 i 3 ustawy, jak również w sposób bezprawny (tj. bez wyraźnego upoważnienia ustawodawcy) wkracza w materię uregulowaną w art. 158 ust. 2 ustawy. Tym samym doszło do istotnego naruszenia przepisów wyznaczających normę kompetencyjną (tj. art. 133 ust. 2 i 3 ustawy) oraz konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego.

Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w związku z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 14 grudnia 2011 r., sygn. akt II OSK 2058/11). Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę. Z konstytucyjnej zasady praworządności i legalności aktów prawa miejscowego należy również wyciągnąć wniosek o zakazie powtarzania w aktach prawa miejscowego zapisów ustaw i ich modyfikacji, co potwierdza Naczelny Sąd Administracyjny we wskazanym wyżej wyroku: „powszechnie obowiązujący porządek prawny zostaje naruszony w stopniu istotnym nie tylko

poprzez regulowanie przez gminę jeszcze raz tego, co zostało już uregulowane w źródle powszechnie obowiązującego prawa, lecz także modyfikowanie przepisu ustawowego, co możliwe jest tylko w granicach wyraźnie przewidzianego upoważnienia ustawowego.”

Wobec powyższego, należało orzec jak w sentencji.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Zbigniew Hoffmann